GORDAILUA

GFA-004598-001 GFA / DFG

Kanpoko kodea: ----

Kontserbazio-egoera: Txarra

Zentroa/Erakundea: GORDAILUA

Aretoa/Solairua:

Egoera: Biltegiratua

Identifikazioa

Bilduma: K (Dohaintzetako eta erosketa zuzeneko piezak)

Sailkapen orokorra: Erremintak eta tresneria

Objetua: Txorimaloa

Erabilera: Hegaztiak uxatzeko.

Ahuyentar a las aves.

Izenburua: ----

Autorea: ----

Deskribapena: Egiturak ondoko osagaiak ditu: Zurezko lau hegal, ardatz bati lotuak. Ardatzaren beste muturrean zurezko pieza bat, burdinazko hiru pieza mugikor (ferra-zatiak) iltzatuta dituena. Haizeak jotzean, pieza mugikorrek talka egiten dute azpiko sega batekin eta horrela hegaztiak uxatzen dituen soinuak sortzen dira, haizearen abiadurari egokituak. Sega, bere aldetik, haize-orratzaren efektua egiten duen oihal bati itsatsirik dago. Egitura osoari zurezko zutoin batek eusten dio. Zurezko eskailera zati bat ere badago. Pipi arrastoak ageri dira. Antzeko txorimalo bat dago Donostiako San Telmo Museoan, Baztandik ekarria eta ondoko idazkuna duena: "kalaka bele-izugarri". A. Agirre Sorondoren arabera, txorimalo mota hau beste herrialde batzuetan ere erabili izan da, hala nola, Austrian (ikus bere "Tratado de molinología", 66 or.).

Estructura formada por cuatro aspas de madera engarzadas a un eje en cuyo extremo se ha colocado una pieza de madera con tres piezas móviles de hierro (fragmentos de herradura) clavadas. Al ser movidas por el viento, estas piezas chocan con una guadaña y producen ruidos acompasados a la velocidad del viento que espantan a las aves. La guadaña a su vez va unida a un lienzo que hace efecto de veleta. Esta estructura es soportada por un poste de madera (no es el original). Completa el conjunto otro elemento formado por un fragmento de escalera de madera. Presenta rastros de carcoma. Existe una pieza similar en el Museo San Telmo de Donostia, procedente del Baztan, con el rótulo "kalaka bele-izugarri". Este sistema de espantapájaros también se ha utilizado en otros países, como Austria, según menciona A. Agirre Sorondo en su obra "Tratado de molinología" (p. 66).

Berrikusitako testua: Bai

Ezaugarri fisikoak

Gaia/Euskarria: Mistoa

Teknika: Eskuzkoa

Neurriak(AxZxS): 72,00 x 140,00 x 70,00 cm. **Pisua:** 0,000 Kg.

Beste neurri batzuk: ----

Dekorazioak: ----

GORDAILUA

Idazkunak/Markak:	----		
Sinatua:	----	**Datatua:**	----

Ezaugarri Artistikoak

Kronologia:	XX		
Egite-data:	----	**Datak (uuuu/hh/ee):**	----
Egite-lekua:	----	**Jatorria:**	Zugarramurdi (Nafarroa).
Eskola/tailerra:	----		
Estiloa/kultura:	----		
Editorea/Galdatzailea:	----		
Tirada:	----		